

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona bol vypracovaný ako iniciatívny materiál na účely realizácie zámerov vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky 2023-2027.

Návrh zákona je pokračovaním legislatívneho procesu LP/2024/41, ktorého predmetom bol návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. V priebehu legislatívneho procesu Súdna rada Slovenskej republiky prijala tri uznesenia (č. 473/2023, č. 60/2024 a č. 82/2024), ktorými predložila ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky návrh na zmenu a doplnenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nad rámec návrhu zákona LP/2024/41. Predkladateľ si tieto návrhy osvojil a zaradil ich do návrhu zákona. Rovnako tak predkladateľ reflektuje aj ďalšie požiadavky aplikačnej praxe týkajúce sa postavenia sudcov a fungovania súdov. Tieto zmeny a doplnenia pôvodného návrhu zákona spĺňajú svojim charakterom podstatné zmeny v návrhu zákona, a preto predkladateľ predkladá návrh zákona do pripomienkového konania opätovne.

Z hľadiska vecného zamerania možno ciele predkladaného návrhu zákona zhrnúť nasledovne:

Návrh zákona precizuje právnu úpravu ochrany života a zdravia sudcov pri výkone ich funkcie tak, aby boli vytvorené riadne legislatívne predpoklady pre poskytovanie tejto ochrany.

Taktiež sa navrhuje zavedenie právnej úpravy využitia hostujúceho sudcu nielen na okresnom súde, ale aj na krajskom súde a správnom súde, a to na základe dočasného pridelenia. Touto zmenou sa zabezpečí vytvorenie predpokladov pre riešenie situácií spôsobených dočasnou absenciou zákonného sudcu alebo dočasnou preťaženosťou súdov, ktoré negatívne ovplyvňujú fungovanie súdov. V tejto časti návrh zákona reaguje na uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 473/2023.

Okrem uvedených otázok návrh zákona rieši aj niektoré požiadavky aplikačnej praxe týkajúce sa právnej úpravy vykonávania hodnotenia sudcov ustanovené v § 27a a nasledujúcich paragrafov zákona (postavenia hodnotiacich komisií, ich členov, organizácie atď.). V tejto časti návrh zákona reaguje na uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 60/2024.

Návrh zákona reaguje taktiež na uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 82/2024, ktorým sa precizuje právna úprava obsadzovania voľných miest sudcov na okresných súdoch.

Ďalším zámerom je zjednotiť dĺžku právnickej praxe ako podmienky pridelenia a preloženie sudcu na súd vyššieho stupňa.

V rámci kariérneho postupu sa navrhuje upustiť od vykonávania psychologického posúdenia ako povinnej súčasti výberového konania.

V oblasti sociálneho zabezpečenia sudcov sa navrhuje zavedenie inštitútu odmien.

V oblasti disciplinárneho konania sa navrhuje posilnenie apelačnej zásady vo význame pripustenia odvolania proti každému rozhodnutiu disciplinárneho senátu. Súčasne sa navrhuje, aby senát, ktorý koná a rozhoduje o odvolaní bol päťčlenný. Taktiež sa zavádza podmienka výkonu príslušnej funkcie v trvaní 10 rokov pre zaradenie sudcu do disciplinárneho senátu, resp. do päťčlenného senátu.

V rámci organizácie a správy súdov sa navrhuje v rozpočtovej oblasti zaradiť Mestský súd Košice do pôsobnosti Krajského súdu v Košiciach.

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje delená. Ako prvé nadobudnú účinnosť tie ustanovenia, ktoré sú potrebné pre vykonanie voľby členov disciplinárnych senátov, a to od 1. novembra 2025. Právna úprava statusových otázok sudcov, u ktorej sa nepredpokladá vplyv na štátny rozpočet, resp. podstatná časť návrhu zákona nadobudne účinnosť 1. januára 2026. K 1. februáru 2026 nadobudne účinnosť právna úprava nového zloženia disciplinárnych senátov.

Predložený návrh zákona má negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, nemá vplyv na limit verejných výdavkov, sociálne vplyvy, vplyv na podnikateľské prostredie, vplyv na životné prostredie, vplyv na informatizáciu spoločnosti, vplyv na služby verejnej správy pre občana, ani vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky a zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentami, ktorými je Slovenská republika viazaná a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

B. Osobitná časť

K čl. I

(zákon č. 385/2000 Z. z.)

K bodu 1 (§ 10 ods. 4)

Do navrhovaného znenia § 10 ods. 4 sa prenáša znenie textu, ktoré bolo doteraz upravené v § 12 ods. 1. Ustanovuje sa, že sudca nemôže vykonávať sudcovskú funkciu súčasne na dvoch rôznych súdoch. Špeciálnou výnimkou bude situácia, keď sudca popri svojej bežnej funkcii bude zastávať aj funkciu člena disciplinárneho senátu tak ako to predpokladá novelizácia disciplinárneho súdneho poriadku. Sudca, ktorý je členom disciplinárneho poriadku a súčasne nie je sudcom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky tak bude môcť vykonávať funkciu sudcu na dvoch súdoch súčasne. Vo svojej podstate ide o obnovenie právneho stavu, ktorý bol aktuálny do zriadenia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

Pravidlo o zamedzení výkonu funkcie sudcu na dvoch súdoch súčasne (vrátane výnimky) však nepatrí do právnej úpravy dočasného pridelenia (§ 12), ale má ísť o generálnu úpravu. Preto sa presúvať v systematike zákona do § 10.

K bodu 2 (§ 11 ods. 2 a 3)

Cieľom návrhu je zjednotiť trvania právnickej praxe ako podmienky pridelenia sudcu na súd vyššieho stupňa. Súčasná právna úprava dĺžku právnickej praxe upravuje inak v prípade pridelenia sudcu na súdy všeobecného súdnictva (10, resp. 15 rokov) a inak v prípade pridelenia sudcov na súdy správneho súdnictva (7, resp. 10 rokov). Po novom bude vyžadované trvanie právnickej praxe v prípade pridelenia na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky 15 rokov, a teda rovnako ako v prípade pridelenia na Najvyšší súd Slovenskej republiky. V prípade pridelenia na správne súdy bude trvanie právnickej praxe 10 rokov, a teda rovnako ako v prípade pridelenia na krajské súdy a špecializovaný trestný súd, ktorý má rovnako ako správne súdy postavenie krajského súdu.

K bodu 3 [§ 11a ods. 2 písm. a) piaty bod]

Niet dôvodu, aby aj v prípade dočasného prerušenia výkonu funkcie sudcu na dobu maximálne päť rokov v dôsledku rozhodnutia ministra spravodlivosti po vyjadrení sudcovskej rady, ktorým vyhovel žiadosti sudcu z vážnych rodinných alebo osobných dôvodov (§ 24 ods. 5) neexistovala možnosť sanovania dočasnej absencie zákonného sudcu, ktorá dočasne negatívne ovplyvňuje fungovanie súdu a zabezpečenia riadneho a plynulého výkonu súdnictva, keď ide o situáciu, ktorú je potrebné riešiť rovnako ako v prípade, ak je výkon funkcie sudcu prerušený v dôsledku zastávania inej vysokej štátnej funkcie, či kandidatúry vo voľbách na prezidenta Slovenskej republiky, alebo vo voľbách do orgánov územnej samosprávy, alebo v prípade pôsobenia v medzinárodnej organizácii alebo v medzinárodných súdnych orgánoch (§ 24 ods. 1 až 3). Z uvedeného dôvodu sa preto rozširujú možnosti využitia hosťujúceho sudcu aj v prípade prerušenia výkonu funkcie sudcu podľa § 24 ods. 5 zákona.

K bodom 4 až 6 (§ 11a ods. 3 § 12 ods. 1 a 2)

Inštitút hosťujúceho sudcu bol zriadený zákonom č. 282/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s cieľom vytvoriť predpoklady pre riešenie situácií, ktoré dočasne negatívne ovplyvňujú fungovanie súdov tým, že spôsobujú dočasnú absenciu zákonného sudcu alebo situáciu dočasnej preťažnosti súdov.

Vytvorenie inštitútu hosťujúceho sudcu sa odvíja od vzoru tzv. lietajúceho sudcu zavedeného v európskom priestore ako sudcu s osobitným statusom, spočívajúcim v jednoduchšej možnosti zmeniť takémuto sudcovi miesto výkonu funkcie, podľa potreby pri riešení nedostatočných personálnych kapacít súdov, ktorých príčiny majú dočasný charakter.

Hosťujúci sudca má rovnaké práva a povinnosti ako sudca, je hodnotený a disciplinárne zodpovedný. Na rozdiel od „sudcu“ je inštitút hosťujúceho sudcu založený na mobilite a možnosť zmeny z hosťujúceho sudcu na sudcu je limitovaná zákonom.

Navrhuje sa doplnenie zákonnej úpravy so zámerom využitia hosťujúceho sudcu aj na krajskom súde alebo správnom súde, pre obvod ktorého je hosťujúci sudca pridelený, a to prostredníctvom rozhodovania Súdnej rady Slovenskej republiky o dočasnom pridelení. Dočasným pridelením hosťujúceho sudcu sa zachová zmysel zavedeného inštitútu hosťujúceho sudcu, ktorý bol cielený na riešenie situácií s dočasným charakterom. Tento spôsob využitia hosťujúceho sudcu sa odvíja od reálnej situácie, kedy nie je aktuálna potreba zaradenia hosťujúceho sudcu na konkrétny okresný súd v obvode príslušného krajského súdu nakoľko odpadli dôvody využitia hosťujúceho sudcu na okresných súdoch a hosťujúcemu sudcovi neuplynul zákonný limit na zmenu svojho postavenia. Preto je účelné sa zaoberať takýmto hosťujúcim sudcom v uvedenej situácii a navrhovanou zmenou sa ponúka využitie hosťujúceho sudcu napríklad pri dočasnom riešení problémov vzniknutých priamo na krajskom súde. Pri inštitúte dočasného pridelenia sudcu ustanovenie čl. 148 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky odkazuje na úpravu podmienok dočasného pridelenia iba zákonnou úpravou, preto sa navrhuje vyššie uvedená úprava v zákone, ktorá by umožňovala rozhodovať o dočasnom pridelení aj hosťujúceho sudcu. Touto navrhovanou zmenou by sa zachovalo efektívne využitie inštitútu hosťujúceho sudcu a zabránilo by sa situácii, kedy by kapacita hosťujúceho sudcu zostala nevyužitá. Súčasne v súlade s ústavnými požiadavkami sa zabezpečuje, že o pôsobení hosťujúceho sudcu na súde vyššieho stupňa bude rozhodovať Súdna rada Slovenskej republiky.

Navrhovaná právna úprava nadväzuje na uznesenie súdnej rady č. 60/2024 zo 14. februára 2024.

V tomto ustanovení sa súčasne rozširujú aj dôvody dočasného pridelenia na súd vyššieho stupňa takým spôsobom, aby si mohol sudca prehlbovať alebo zvyšovať kvalifikácie na výkon súčasnej alebo budúcej funkcie na tomto súde, ale bez možnosti vykonávať funkciu sudcu.

K bodu 7 (§ 12 ods. 3)

Na základe požiadaviek aplikačnej praxe – najmä súdov vyššieho stupňa – sa navrhuje predĺžiť maximálnu dĺžku trvania dočasného pridelenia sudcu o jeden rok, čím sa obnovuje právny stav účinný do 31. decembra 2020. Tu treba uviesť, že zákonná úprava nezasahuje do existujúceho stavu vo význame, že by sa ňou automaticky predĺžili dočasné pridelenia,

o ktorých rozhodla súdna rada pred účinnosťou zákona. Ak má následok predĺženia nastať, bude potrebné o tom rozhodnúť. Rovnako nová úprava neznamena, že k doterajšiemu jednému roku možného dočasného pridelenia pribúdajú ďalšie dva roky. Existujúce dočasné pridelenia tak možno predĺžiť len o takú dobu, ktorá nebude presahovať v úhrne dva roky v období troch rokov.

K bodu 8 (§ 14 ods. 2)

Aj v prípade trvania právnickej praxe ako podmienky preloženia sudcu na súd vyššieho stupňa sa navrhuje zjednotenie trvania právnickej praxe v prípade preloženia na súdy správneho súdnictva. Ide o analogickú zmenu aká sa navrhuje v bode 2. Na krajský súd bude možné preložiť len sudcu, ktorý vykonával už sudcovskú prax a má skúsenosti z rozhodovania na okresnom súde, čo má za cieľ zabezpečiť pozitívny vplyv na zvýšenie kvality rozhodovacej činnosti súdov vyššieho stupňa.

K bodu 9 (§ 22a)

Navrhuje sa zrušiť právomoc Súdnej rady Slovenskej republiky rozhodovať o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, ak existujú dôvodné pochybnosti o tom, že spĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ak tým môže byť vážne ohrozená dôveryhodnosť súdnictva alebo dobrá povesť súdnictva. Dočasné pozastavenie funkcie sudcu predstavuje tak zásadný zásah do integrity sudcu, že by malo byť výlučne zverené len nezávislému, nestrannému a apolitickému súdu, ktorým je Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Existencia dôvodov spochybňujúcich sudcovskú spôsobilosť sa má premietnuť do prípadného návrhu na začatie disciplinárneho konania alebo do začatia trestného stíhania sudcu, ak je to dôvodné. Začatie disciplinárneho konania alebo obvinenie sudcu v trestnom konaní sú samé o sebe dôvodom pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu podľa § 22.

K bodom 10 až 14 (§ 27a)

Predkladaná právna úprava mení koncept vykonávania hodnotenia sudcov. Navrhuje sa hodnotiť sudcov len po výkone prvých päť rokov funkcie sudcu, a nie každých 5 rokov, ako to bolo upravené v doteraz platnej právnej úprave. Cieľom takejto úpravy je obmedziť vykonávanie opakovaných päťročných hodnotení najmä u „výborných“ sudcov, u ktorých sa nepredpokladá iný výsledok a ide len o formálne hodnotenie. Po piatich rokoch by sa tak hodnotili len začínajúci sudcovia a tí, ktorých výsledok hodnotenia by nebol uspokojivý, pričom cieľom by bolo očakávané zlepšenie ich práce.

Taktiež sa navrhuje upustiť od hodnotenia sudcu v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu súdu a na funkciu predsedu senátu, pretože vykonanie hodnotenia sudcu pri týchto funkciách nie je buď účelné, pretože nevypovedá bezprostredne o predpokladoch pre výkon riadiacej funkcie (predseda súdu), alebo pre poznanie činnosti sudcu pre výkon vyššej sudcovskej funkcie nie je nevyhnutné (predseda senátu). Podľa doterajšej právnej úpravy sa vykonáva hodnotenie pre výberové konania na postup na súd vyššej inštancie, na obsadenie funkcie predsedu senátu a na obsadenie funkcie predsedu súdu. Hodnotenie vykonávané hodnotiacou komisiou v súvislosti s výberovým konaním na funkciu predsedu senátu a predsedu súdu sa stretáva s množstvom problémov a neprináša prínos očakávaný zákonom. Žiadosť o vykonanie hodnotenia pre výberové konanie na funkciu predsedu senátu je často predkladaná pred uplynutím jedného roka od hodnotenia sudcu v súvislosti s výberovým konaním na postup na súd vyššieho stupňa, v dôsledku čoho sa aplikuje § 27a ods. 1 písm. b)

za bodkočiarkou a hodnotenie sa nevykoná. V prípade vykonávania hodnotenia je zložitý prieskum spisov, keďže práca hodnoteného sudcu je z veľkej miery riadená príslušným predsedom senátu. Dochádza tak prakticky k prevzatíu väčšiny údajov z predchádzajúceho hodnotenia, čo takýto druh hodnotenia robí neefektívnym. Posúdenie splnenia predpokladov sudcu stať sa predsedom senátu tak logicky prináleží príslušnému predsedovi senátu, či kolégiu. Pre výberové konanie na funkciu predsedu súdu je hodnotenie sudcu hodnotiacou komisiou formálnou záležitosťou. Hodnotiaca komisia iba zosumarizuje predložené podklady (stanoviská odvolacích a dovolacích senátov, vyjadrenie predsedu súdu o činnosti hodnoteného sudcu, stanovisko sudcovskej rady) a nepodieľa sa na hodnotení žiadnym vlastným poznatkom. Pri takejto právnej úprave sa javí práca hodnotiacej komisie zbytočnou.

Ostávajúce obligatórne dôvody hodnotenia zostávajú zachované.

Súčasne sa navrhuje vzhľadom na zmenu hodnotiacej stupnice (§ 27e ods. 1) obligatórne vykonávať hodnotenie sudcu po uplynutí jedného roka, ak predchádzajúci výsledok hodnotenia bol „nedostatočný“ a po uplynutí dvoch rokov, ak predchádzajúci výsledok hodnotenia bol „dostatočný“. V reakcii na rozšírenie stupnice hodnotenia sudcov a berúc do úvahy skutočnosť zrušenia pravidelného päťročného hodnotenia sudcov sa navrhuje aj normovanie nového dôvodu pre vykonanie opakovaného hodnotenia sudcu, a to v prípade, ak je výrok hodnotenia „dobrý“. Bude sa tak akcentovať to, že benefit zrušenia pravidelných päťročných hodnotení patrí len sudcom, ktorí sú hodnotení výrokom „výborný“ a „chválitebný“.

Navrhovaná právna úprava týkajúca sa hodnotenia sudcov nadväzuje na uznesenie súdnej rady č. 473/2023 z 13. decembra 2023.

K bodom 15 a 16 (§ 27b ods. 1 a § 27b ods. 2)

Vzhľadom na to, že správny súd má postavenie krajského súdu je potrebné výslovne nastaviť systém hodnotenia aj sudcov správneho súdu tak, aby sudcu v obvode krajského a správneho súdu hodnotil sudca z iného obvodu krajského a správneho súdu. Navrhovaná úprava má za cieľ ustanoviť pravidlo, že hodnotiaci sudca nebude hodnotiť sudcu „svojho obvodu“. Ide o precizovanie právnej úpravy, ktoré si vyžaduje aplikačná prax po zriadení správnych súdov.

K bodu 17 (§ 27b ods. 2)

V navrhovanom ustanovení sa zakotvuje oprávnenie, resp. úloha Súdnej rady Slovenskej republiky metodicky riadiť a usmerňovať hodnotiace komisie a vykonávať dohľad nad ich činnosťou, pretože je orgánom, ktorý ich kreuje. Ukotvenie tejto zákonnej pôsobnosti v sebe umožňuje súdnej rade vhodnejšie koordinovať činnosť hodnotiacich komisií pri výkone ich činnosti, zabezpečovať jednotnú aplikáciu právnej úpravy, ako aj metodológiu postupov hodnotiacich komisií.

K bodu 18 (§ 27b ods. 5)

Návrh precizuje platnú právnu úpravu tak, že reaguje na niektoré praktické požiadavky na doplnenie úpravy hodnotenia sudcov zo strany predsedov krajských súdov a predsedov správnych súdov vytváraním materiálnych a technických podmienok pre hodnotiace komisie (napr. prístup k súdnemu manažmentu, k súdnym registrom a pod.). Toto ustanovenie si

vyžiadala aplikačná prax, ktorá poukazuje na nejednotný prístup predsedov súdov, pri ktorých pôsobia hodnotiace komisie a súdov, na ktorých sa vykonáva hodnotenie sudcu.

K bodu 19 [§ 27d ods. 1 písm. b)]

Podľa ustanovenia § 27d ods. 1 písm. b) sa v rámci hodnotenia rozhodovacej činnosti sudcu zameriava hodnotiaca komisia na „včasnosť vyhotovovania a presvedčivosť rozhodnutí“. To, že rozhodnutie má byť presvedčivé vyžadujú procesné predpisy, resp. judikatúra súdov. Navrhuje sa, aby túto problematiku neriešila hodnotiaca komisia, ale súd vyššieho stupňa v rámci inštančného postupu. Následne si hodnotiaca komisia vytvorí úsudok v tejto otázke z rozhodnutia súdu vyššieho stupňa, ak sa ňou súd vyššieho stupňa zaoberal, pretože len súdu vyššej inštalácie patrí posudzovať túto otázku.

K bodu 20 [§ 27d ods. 1 písm. c)]

Z dôvodu odbremenenia členov hodnotiacich komisií od nevyhnutnosti zakaždým vycestovať kvôli účasti na pojednávaní a ich efektívnejšieho fungovania sa im navrhuje umožniť namiesto účasti na pojednávaní vypočítať si zvukový záznam z pojednávania.

K bodu 21 (§ 27d ods. 7)

Navrhuje sa, aby pridelovanie zníženého počtu bodov bolo odôvodnené konkrétnymi skutočnosťami zistenými pri hodnotení, vrátane pridelovania zníženého počtu bodov predsedom súdu. Aj v tomto prípade ide o reakciu na požiadavky aplikačnej praxe – v tomto prípade s ohľadom na právo hodnoteného sudcu poznať dôvody svojho hodnotenia.

K bodu 22 (§ 27e ods.1)

S cieľom zabezpečiť presnejšie a spravodlivejšie ohodnotenie výkonu funkcie sudcu sa navrhuje rozšíriť rozpätie intervalovej škály hodnotenia na päť stupňov. Opakovaná kritika práce hodnotiacich komisií súvisí s konečným hodnotením sudcov častým výrokom „výborný“. Doterajšia právna úprava dáva pomerne málo možností rozlišovať kvalitu sudcov viditeľnejšie. Navrhovaná právna úprava by takúto možnosť vytvorila.

Zmena § 27e ods. 1 sa prejavuje aj v iných súvisiacich ustanoveniach, či už s ohľadom na rozšírenie stupnice výrokov hodnotenia sudcu (najmä zmeny v dôvodoch hodnotenia), alebo s ohľadom na terminologickú zmenu „nevyhovujúci“ na „nedostatočný“.

K bodu 23 (§ 27e ods. 5)

Cieľom navrhovanej úpravy je zabezpečiť objektívnejšie posudzovanie a rozhodovanie o námietkach hodnoteného sudcu. V prípade, že hodnotiaca komisia týmto námietkam nevyhoví, bude sa nimi ďalej zaoberať Súdna rada Slovenskej republiky, ktorá k nim zaujme stanovisko. Zároveň sa zavádza aj alternatívna možnosť – ak má Súdna rada Slovenskej republiky pochybnosti o pôvodnom hodnotení, môže nariadiť jeho opakovanie prostredníctvom inej hodnotiacej komisie, ktorú sama určí. V prípade vykonania opakovaného hodnotenia sudcu podľa rozhodnutia Súdnej rady Slovenskej republiky sa výsledok tohto hodnotenia bude považovať za konečný a záväzný. Rovnako sa bude považovať za konečné aj hodnotenie vykonané v prípade zmeneného hodnotenia sudcu tou istou hodnotiacou komisiou na základe stanoviska Súdnej rady. Súd nebude môcť toto rozhodnutie ďalej preskúmať.

K bodu 24 (§ 27e ods. 6 a 7)

Účelom navrhovanej úpravy je zobjektivizovať konanie a rozhodovanie o námietkach hodnoteného sudcu najvyššieho súdu, najvyššieho správneho súdu predsedu kolégia. V prípade, že ten kto vykonáva hodnotenie sudcu nevyhoví námietkam hodnoteného sudcu, umožní sa, aby sudcovská rada súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu, zaujala stanovisko k sporným otázkam. Na základe tohto stanoviska môže ten, kto vykonáva hodnotenie sudcu, zmeniť svoje rozhodnutie. Hodnotenie sudcu v tomto procese nie je preskúmateľné súdom.

K bodu 25 (§ 27f)

Navrhuje sa vypustiť ustanovenie § 27f upravujúce hodnotenie sudcov v súvislosti s výberovými konaniami na funkciu predsedu súdu a predsedu senátu súdu vyššieho stupňa. Obligatórne hodnotenie týchto subjektov sa javilo ako neefektívne. A pretože došlo k zmene § 27a ods. 1 písm. b), tak sa musí vypustiť § 27f, ktorý je už bezpredmetný.

K bodu 26 (§ 27g)

V nadväznosti na navrhovanú zmenu v ustanovení § 27a ods. 2 sa navrhuje, aby uchádzač vo výberovom konaní na voľné miesto sudcu pri postupe na súd vyššieho stupňa mohol predložiť hodnotenie sudcu nie staršie ako jeden rok s výrokom výborný, alebo chváľitebný, čím sa zabezpečí oslobodenie od povinnosti vykonať opätovne aj písomný test v lehote kratšej ako jeden rok.

Podľa platného znenia § 27g v súčasnosti platí, že sudca hodnotený „výborný“ (aktuálne 86 až 100 bodov) v rámci výberového konania nemusí absolvovať písomný test, prípadovú štúdiu a vyhotovenie súdnych rozhodnutí. Má teda výhodu za kvalitnú prácu spočívajúcu vo vynechaní niektorých zložiek písomnej časti výberového konania. Ak sa zvýši počet stupňov hodnotenia na 5 a nezmení sa § 27g, sudca bude potrebovať na využitie výhody podľa § 27g minimálne 90 bodov namiesto doterajších 86 bodov. Preto sa navrhuje výhody podľa § 27g rozšíriť aj na sudcov hodnotených výrokom „chváľitebný“, čo však znamená, že namiesto doterajších 86 bodov postačuje 80 bodov. Čiže latka sa posúva o 6 bodov nadol. Z hľadiska účelu, ktorý sa sleduje právnou úpravou ide podľa predkladateľa o adekvátne riešenie. A to aj s ohľadom na to, že hodnotenie sudcu výrokom „výborný“ a „chváľitebný“ vylučuje opakované hodnotenie sudcu, pretože to nastupuje až od výroku „dobrý“.

Okrem toho sa v nadväznosti na zmenu § 28c ods. 1 zohľadňuje vypustenie psychologického posúdenia a prekladu z cudzieho jazyka ako zložky výberového konania v prípade potupu na súd vyššieho stupňa, ak je uchádzačom o funkciu sudcu na súde vyššieho stupňa sudca súdu nižšieho stupňa.

K bodom 27 a 28 (§ 27h)

Navrhuje sa zabezpečiť ochranu hodnotených sudcov pred negatívnymi vplyvmi tým, že sa obmedzí zverejňovanie hodnotení sudcov na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky tak, že toto zverejnenie bude obsahovať len výsledok, t.j. výrok a počet bodov.

V tejto súvislosti sa dopĺňa zákon o sprístupňovanie celého znenia hodnotenia sudcu, napr. predsedovi súdu, subjektu oprávnenému podať disciplinárny návrh a pod. Návrh ustanovuje povinnosť o toto hodnotenie požiadať hodnotiacu komisiu, pretože na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky nie je plné znenie hodnotenia.

K bodu 29 (§ 28b ods. 4)

Uchádzač môže v písomnostiach dokladaných k výberovému konaniu uviesť aj skutočnosti alebo údaje, ktoré sa môžu týkať jeho súkromia. V záujme zabezpečenia práva uchádzača na ochranu súkromia sa preto zavádza jeho možnosť požiadať ministerstvo o výmaz tých skutočností alebo údajov, ktoré považuje za zasahujúce do jeho súkromia. Podanie takejto žiadosti a aj následné vykonanie výmazu je však možné až po uskutočnení výberového konania.

K bodu 30 (§ 28c ods. 1)

Pri postupe sudcu na súd vyššieho stupňa sa navrhuje upustiť od psychologického posúdenia a prekladu z cudzieho jazyka ako zložky výberového konania v prípade, ak je uchádzačom o funkciu sudcu sudca, čím sa zohľadňujú požiadavky aplikačnej praxe.

Predkladateľ zároveň považuje za nesystémový a naďalej neudržateľný, vyvolávajúci otázky aj z pohľadu ústavného práva na prístup k verejným funkciám za rovnakých podmienok, súčasný stav, kedy je hromadné výberové konanie na obsadenie voľného miesta sudcu okresného súdu náročnejšie, než výberové konanie podľa § 28 ods. 3, a to pokiaľ ide o uchádzačov, ktorí nie sú sudcami. Ak totiž sudca okresného súdu prejaví záujem o preloženie na súd vyššieho stupňa, okrem rovnakej minimálnej doby právnickej praxe, ktorú musí spĺňať aj uchádzač, ktorí sudcom nie je, sudca okresného súdu už musel absolvovať náročnejšie (minimálne z pohľadu odborného testu a počtu vypracovaných súdnych rozhodnutí) hromadné výberové konanie a podľa súčasnej úpravy duplicitne minimálne preklad z cudzieho jazyka, psychologické posúdenie a ústnu časť (ak je jeho bezprostredne predchádzajúce hodnotenie s výsledkom „výborný“).

Niet žiadneho rozumného dôvodu na to, aby podmienky výberového konania podľa § 28 ods. 3 boli vo vzťahu k uchádzačom, ktorí nie sú sudcami, nastavené inak – dokonca miernejšie, než podmienky hromadného výberového konania na obsadenie voľných miest sudcov okresných súdov, a to vrátane psychologického posúdenia uchádzačov, ktorí nie sú sudcami.

Navrhuje sa preto podmienky hromadného výberového konania a výberového konania podľa § 28 ods. 3 vo vzťahu k uchádzačom, ktorí nie sú sudcami, zjednotiť.

K bodu 31 (§ 28d ods. 3)

Pri preverovaní predpokladov sudcovskej spôsobilosti u kandidátov na funkciu sudcu môže nastať situácia, keď bolo voči kandidátovi alebo kandidátke vznesené obvinenie z trestného činu, prípadne bola osoba obžalovaná. Samotné obvinenie alebo obžaloba z trestného činu nemusí viesť k záveru o tom, že kandidát na funkciu sudcu nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti. Na jednej strane je potrebné pripomenúť prezumpciu neviny, na strane druhej však aj informácie zistené v rámci trestného stíhania osoby, napríklad tie, ktoré nie sú sporné, alebo sú skutkovo ustálené, môžu byť relevantné pri overovaní predpokladov sudcovskej spôsobilosti, a to bez ohľadu na to, či osoba bude uznaná vinnou. Napríklad čin

spáchaný osobou nemusí byť trestným činom, môže byť však skutkom, ktorý je problematický z hľadiska morálnych predpokladov, sudcovskej integrity na výkon funkcie alebo z hľadiska obchodných, majetkových alebo finančných vzťahov s osobami z prostredia organizovaného zločinu. Z uvedeného dôvodu sa javí ako vhodné pri preverovaní predpokladov u takého kandidáta reagovať na postup vo vyšetrovaní trestného činu, pričom nemožno vylúčiť, že za istých okolností bude potrebné čakať až na (právoplatné) rozhodnutie súdu.

Zároveň, súčasný právny stav je formátovaný tak, že ak by aj Súdna rada Slovenskej republiky rozhodla o splňaní predpokladov sudcovskej spôsobilosti u obvineného kandidáta a ten by bol následne uznaný vinným, problematické by bez ďalšieho bolo len právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin, alebo ak bol sudca právoplatne odsúdený za neúmyselný trestný čin a súd nerozhodol v jeho prípade o podmiennečnom odložení výkonu trestu odňatia slobody (čl. 138 ods. 2 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky). V takom prípade by bol sudca odvolaný z funkcie. Iste, právna úprava pozná aj mechanizmus viazaný na odsúdenie za neúmyselný trestný čin, keďže závažným disciplinárnym previnením by bolo právoplatné odsúdenie sudcu za trestný čin spáchaný z nedbanlivosti, ak znižuje dôstojnosť výkonu funkcie sudcu [§ 116 ods. 2 písm. j) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príslodiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov]. Vzhľadom na to, že problematickým z hľadiska predpokladov môže byť aj konanie, ktoré nie je trestné a bolo by spáchané ešte v pozícii, keď osoba nie je sudcom, nie je úplne možné tieto zákonné záruky považovať za dostatočne silné samé o sebe, ak ich oddelíme od skúmania predpokladov sudcovskej spôsobilosti.

Overovanie predpokladov sudcovskej spôsobilosti sudcu však zákon predpokladá len v určitých situáciách (primárne tzv. funkčný postup) a navyše sú (i) porušenie povinnosti splňať predpoklady po celý čas trvania funkcie sudcu, (ii) porušenie povinnosti splňať predpoklady sudcovskej spôsobilosti spočívajúce v obchodných, majetkových alebo finančných vzťahoch s osobami z prostredia organizovaného zločinu aj (iii) strata predpokladov sudcovskej spôsobilosti, viazané na disciplinárne konanie [§ 116 ods. 2 písm. i) a § 116 ods. 3 písm. g) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príslodiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov a čl. 141b ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky]. Preto sa na nich vzťahujú aj subjektívna a objektívna premlčacia lehota. Preto sa môže veľmi pravdepodobne stať, že disciplinovať za z hľadiska predpokladov sudcovskej spôsobilosti problematické konanie nebude možné po tom, čo sa osoba stane sudcom.

Keďže je z vyššie uvedených dôvodov veľmi dôležité náležite overiť splňanie predpokladov sudcovskej spôsobilosti u kandidátov na sudcov a toto overovanie môže u obvinených alebo obžalovaných kandidátov alebo kandidátok trvať dlhší čas, je potrebné riešiť situáciu, keď takýto kandidát takpovediac blokuje možnosť ponúknutia a obsadenia voľného miesta sudcu ostatným kandidátom, teda zjednodušene povedané blokuje databázu.

V zmysle § 28d ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príslodiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa totiž voľné miesta sudcov a voľné miesta hostujúcich sudcov „obsadzujú z kandidátov na funkciu sudcu podľa úspešnosti v hromadnom výberovom konaní, ktoré je v databáze podľa odseku 1 uvedené ako prvé v poradí.“ V zmysle ustálenej praxe súdnej rady vychádzajúcej z danej právnej úpravy je tak ponúkané voľné miesto sudcu kandidátom, ktorých predpoklady sudcovskej spôsobilosti sú súdnou radou overené. Ak je prvým v poradí v databáze kandidát, ktorý nemá overené splňanie predpokladov sudcovskej spôsobilosti, nie je možné ďalším kandidátom a kandidátkam ponúkať voľné miesta a hlasovať o návrhu na pridelenie na dané nimi zvolené sudy zo strany súdnej rady.

Navrhovaná právna úprava týkajúca sa hodnotenia sudcov nadväzuje na uznesenie súdnej rady č. 82/2024 z 20. marca 2024.

K bodu 32 (§ 34 ods. 6)

Cieľom doplnenia § 34 ods. 6 je výslovne upraviť pomoc sudcom zo strany Policajného zboru v prípade dôvodnej obavy o život a zdravie aj pri vykonávaní jednotlivých procesných úkonov súdu, ktoré súd vykonáva pri výkone súdnictva.

Doterajšia právna úprava v § 34 ods. 6 konštituuje právo sudcu na ochranu svojej osoby a jeho rodinných príslušníkov, prípadne jeho obydli v odôvodnených prípadoch, ktoré reprezentuje situácia kedy sudca čelí pre výkon svojej funkcie napríklad vyhrážkam takej intenzity, že vzniká dôvodná obava o život a zdravie sudcu, prípadne jeho rodinných príslušníkov.

V právnej úprave však absentuje výslovná všeobecná úprava poskytovania obdobnej pomoci sudcom v prípadoch vykonávania jednotlivých procesných úkonov mimo budovy súdu, ktorými môžu byť napríklad ohliadka, či vzhliadnutie účastníka konania, o ktorého statuse súd koná. Na dosiahnutie vyššie uvedeného cieľa sa preto navrhuje v zákone rozšíriť právnu úpravu práva sudcu na poskytnutie náležitej pomoci zo strany Policajného zboru, a to precizovaním znenia § 34 ods. 6 platnej právnej úpravy s odkazom na ustanovenie § 72 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

Doplnením § 34 ods. 6 takýmto spôsobom sa jednoznačne a bez ďalších pochybností zabezpečí právo sudcu na zabezpečenie pomoci aj v prípade vykonávania úkonu súdu mimo budovy súdu, pričom v tomto prípade pomoc sudcovi bude zabezpečovať príslušný útvar Policajného zboru, ak o to sudca požiada podľa § 72 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. Právna úprava je cieleňá napríklad na vykonávanie úkonov mimo budovy súdu zámerne, pretože v budove súdu zabezpečuje ochranu (nielen) sudcov Zbor väzenskej a justičnej stráže.

K bodu 33

Ide o legislatívno-technickú zmenu vyvolanú vypustením § 22a – navrhuje sa preto aktualizácia vnútorných odkazov v § 62 písm. j), § 77 ods. 3 písm. d) a § 82 ods. 2 písm. e).

K bodom 34 a 37 [§ 62 písm. n) a § 69 ods. 6]

Z dôvodu vzniku aplikačných nezrovnalostí sa pristupuje k zaradeniu členov hodnotiacich komisií do systému, ktorý kopíruje porovnateľné inštitúty definované zákonom tak, aby sa výkon funkcie člena hodnotiacej komisie považoval za výkon funkcie sudcu na účely zákona o sudcoch a prísediach ako celku. Táto skutočnosť v súčasnosti vyplýva z § 27b ods. 3. Je žiaduce, aby táto skutočnosť bola zohľadnená aj vo všeobecnom ustanovení § 62. Súčasne sa upravuje aj ustanovenie týkajúce sa funkčného príplatku vo vzťahu k členovi hodnotiacej komisie.

K bodu 35 [§ 65 ods. 1 písm. f)]

Ide o legislatívno-technickú zmenu súvisiacu s obnovením inštitútu odmien v § 79.

K bodu 36 [§ 69 ods. 1 písm. e)]

Spresňuje sa platná právna úprava, aby nedochádzalo k výkladovým rozdielnostiam. Predsedovi kolégia správneho súdu patrí príplatok za výkon funkcie sudcu rovnako ako predsedovi kolégia na krajskom súde, vzhľadom na to, že oba súdy majú rovnaké právne postavenie (správny súd má postavenie krajského súdu). Odstraňuje sa tým formálny nedostatok právnej úpravy v zákone č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 398/2022 Z. z.

K bodu 38 (§ 69a)

Dopĺňa sa právna úprava funkčného príplatku za výkon funkcie člena disciplinárneho senátu. Podľa zmien a doplnení disciplinárneho súdneho poriadku sa navrhuje, aby členmi disciplinárnych senátov mohli byť aj sudcovia všeobecných súdov a súdov správneho súdnictva s výnimkou sudcov najvyššieho správneho súdu. U prísediach sa uplatňuje podľa aktuálnej právnej úpravy systém ich odmeňovania paušálnou odmenou, ktorej výšku (200 eur mesačne) upravuje vykonávací predpis ministerstva spravodlivosti. Niet dôvodu, aby sudcovia všeobecných súdov neboli odmeňovaní za výkon funkcie prísediaceho. Avšak berúc do úvahy všeobecné princípy odmeňovania sudcov za výkon inej verejnej funkcie popri výkone funkcie sudcu sa navrhuje, aby namiesto odmeny poberali funkčný príplatok. Ide vo svojej podstate o právnu úpravu účinnú od roku 2014 do roku 2021.

K bodom 39 a 40 (§ 71a a § 72 ods. 2)

V navrhovaných ustanoveniach sa rieši otázka súbehu príplatku za výkon funkcie hostujúceho sudcu podľa § 71a (5% z platu) a príplatku počas dočasného pridelenia sudcu podľa § 72 (taktiež 5% z platu). Vzhľadom na to, že nie je dôvod vyplácať oba príplatky súčasne, navrhuje sa preferovať príplatok za výkon funkcie hostujúceho sudcu, nakoľko opačná voľba by zbytočne zvyšovala administratívu (nový platový dekrét).

K bodu 41 [§ 77 ods. 3 písm. f) a g)]

Zosúladí sa ustanovenie § 77 o ďalšom plate s § 27b odsek 3 zákona, podľa ktorého sa členstvo v hodnotiacej komisii považuje za výkon funkcie sudcu tak, aby ďalší plat bez akýchkoľvek pochybností patril aj členom hodnotiacich komisií bez ohľadu na to, či ide o sudcov s prerušeným výkonom funkcie sudcu alebo tzv. emeritných sudcov alebo sudcov dočasne pridelených.

K bodu 42 (§ 79)

Oproti platnej právnej úprave sa navrhuje opätovné zavedenie možnosti priznania odmeny sudcovi, ktorá bola zrušená zákonom č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva, avšak len v prípadoch životných jubileí, a to pri dosiahnutí veku 50, resp. 60 rokov. Priznanie odmeny sudcovi je ustanovené ako možnosť fakultatívna, a to iba v prípade, ak to budú finančné možnosti súdu umožňovať.

K bodu 43 (§ 150 ods. 3)

V súvislosti so znením bodu 37 (§ 77 sa odsek 3) a priznaním ďalšieho platu emeritným sudcom je potrebné doplniť aj znenie § 150 ods. 3, kde je upravená definícia tzv. emeritného sudcu ako člena hodnotiacej komisie vrátane jeho náležitostí.

K bodu 44 (§ 151zh)

Cieľom dopĺňaného prechodného ustanovenia je vyriešiť konflikt pôvodnej a novej právnej úpravy dĺžky trvania právnickej praxe ako podmienky pre pridelenie alebo preloženie sudcu na súd vyššieho stupňa. Prechodné ustanovenie teda reaguje na zmenu § 11 ods. 2 a 3, § 14 ods. 2, § 27g a § 28c ods. 1. Na základe navrhovaného prechodného ustanovenia sa nová práva úprava v § 11 ods. 2 a 3, § 14 ods. 2, § 27g a § 28c ods. 1 bude aplikovať až vo výberových konaniach, ktoré budú vyhlásené po účinnosti týchto zmien, t.j. od 1. januára 2026.

K čl. II

(zákon č. 185/2002 Z. z.)

K bodu 1

Navrhuje sa aktualizácia poznámky pod čiarou k odkazu 2 v nadväznosti na ústavné zmeny vykonané zákonom č. 422/2020, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

K bodu 2 [§ 4 ods. 1 písm. k)]

V nadväznosti na vypustenie § 22a v čl. I sa navrhuje vykonať súvisiacu zmenu aj v § 4 ods. 1, v ktorom sa vypúšťa písmeno k) upravujúce doterajšiu právomoc súdnej rady rozhodovať o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu.

K bodu 3 [§ 4 ods. 1 písm. l)]

Vzhľadom na úpravu návrhového oprávnenia súdnej rady v § 15 písm. b) disciplinárneho súdneho poriadku (čl. IV), sa navrhuje zakotviť túto právomoc explicitne aj priamo v zákone č. 185/2002 Z. z. doplnením nového písmena m).

K bodu 4 (§ 7 ods. 3)

Ide o zmenu vyvolanú vypustením § 4 ods. 1 písm. k).

K bodom 5 až 8 (§ 27fb)

Právna úprava v § 27fb sa aktualizuje v nadväznosti na vytvorenie novej databázy členov disciplinárnych senátov, do ktorej budú súdnou radou volení sudcovia všeobecných súdov a súdov správneho súdnictva. Platné a účinné znenie sa preto dopĺňa aj o procedúru kreovania tejto databázy prísediach.

Súčasne sa upúšťa právnej úpravy, ktorá predpokladala, že súdna rada vykonáva voľbu prísediaceho na návrh ktoréhokoľvek člena súdnej rady. Po novom sa predpokladá návrhové oprávnenie orgánov sudcovskej samosprávy v prípade členov disciplinárneho senátu a prípade

prísediacich návrhové oprávnenie právnických fakúlt verejných vysokých škôl a stavovskej organizácie advokátov.

K bodom 9 a 10 (§ 27h)

Zákonom č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva bol zavedený nový systém preverovania majetkových priznaní sudcu prostredníctvom kontrolných komisií súdnej rady. Touto úpravou bol zrušený § 33 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov a text ustanovenia presunutý do zákona č. 185/2002 Z. z. ako § 27h bez prispôsobenia znenia novému systému preverovania majetkových priznaní sudcov. Podľa novej právnej úpravy úplnosť majetkových priznaní preskúmava kontrolná komisia súdnej rady a podľa teraz platného znenia ustanovenia § 27h ods. 2 by mala na spresnenie alebo doplnenie písomného vyhlásenia alebo majetkového priznania vyzývať sudcu súdna rada. Vzhľadom na nový mechanizmus preverovania majetkových priznaní znenie terajšieho ustanovenia § 27h ods. 2 spôsobuje problém v aplikačnej praxi. V tomto štádiu majetkové priznania preveruje kontrolná komisia súdnej rady a súdna rada vstupuje do procesu preverovania majetkových priznaní, až keď kontrolná komisia súdnej rady dospeje k záveru, že sudca hodnoverným spôsobom nepreukázal statočnosť pôvodu majetkového prírastku alebo statočnosť pôvodu samotného majetku. Z uvedených dôvodov sa navrhuje presunúť odsek 2 do § 27ha ako nový odsek 2 s tým, že výzvu na doplnenie alebo spresnenie písomného vyhlásenia alebo majetkového priznania bude realizovať kontrolná komisia.

V odseku 2 (pôvodný odsek 3) sa okrem zmeny vnútorných odkazov zohľadňuje zmena návrhového subjektu na podanie disciplinárneho návrhu podľa § 15 písm. b) disciplinárneho súdneho poriadku.

K bodu 11 (§ 27ha ods. 2)

Navrhuje sa presunúť z § 27h odsek 2 do § 27ha ako nový odsek 2 s tým, že výzvu na doplnenie alebo spresnenie písomného vyhlásenia alebo majetkového priznania bude realizovať kontrolná komisia. Táto zmena reaguje na aplikačnú prax, nakoľko v tomto štádiu sú už písomné vyhlásenia a majetkové priznania sudcov prerozdelené jednotlivým kontrolným komisiám. Následne je potrebné prečíslovať aj nasledujúce odseky.

K bodom 11 až 13

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na prečíslovanie odsekov v § 27ha.

K bodu 15 (§ 27ha ods. 9)

Vzhľadom na úpravu návrhového oprávnenia súdnej rady v § 15 písm. b) disciplinárneho súdneho poriadku sa navrhuje zjednodušiť procesný postup a zakotviť túto právomoc priamo súdnej rade.

K bodu 16 (§ 27hb ods. 6)

Pozri odôvodnenie k predchádzajúcemu novelizačnému bodu.

K bodu 17 (§ 27hh ods. 6)

V súvislosti s výkonom pôsobnosti súdnej rady ako kolektívneho orgánu oprávneného podať disciplinárny návrh je potrebné zmeniť aj subjekt, ktorý má právo vykonávať úkony smerujúce k zisteniu skutkového stavu a zabezpečeniu dôkazov preukazujúcich naplnenie skutkovej podstaty príslušného disciplinárneho previnenia, ktorého sa mal sudca dopustiť. Zároveň sa zavádza na vykonanie týchto úkonov inštitút poverenia členov súdnej rady, ktorého účelom je zabezpečiť kvalifikované podklady a v prípade dôvodného podozrenia, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, pripraviť aj kvalifikovaný návrh disciplinárneho návrhu, o ktorom bude súdna rada rozhodovať ako kolektívny orgán na zasadnutí súdnej rady.

K čl. III

(zákon č. 757/2004 Z. z.)

K bodom 1 a 2 (§ 7a)

Navrhuje sa precizovať právnu úpravu tak, aby bolo jasne stanovené, že správne súdy majú postavenie krajských súdov v rámci súdnej sústavy.

Odsek 2 sa vypúšťa z dôvodu presunu jeho pôvodného znenia do odseku 1.

K bodu 3 (§ 18 ods. 1)

Vzhľadom na skutočnosť, že tzv. kompetenčný senát najvyššieho súdu a najvyššieho správneho súdu má podľa § 11 ods. 2 Civilného sporového poriadku párny počet členov, tak sa precizuje doterajšie znenie § 18 ods. 1, aby sa pravidlo nepárneho počtu členov senátu vzťahovalo výlučne na senát najvyššieho súdu. Kompetenčný senát nie je senátom výlučne najvyššieho súdu a ani výlučne senátom najvyššieho správneho súdu, ale ide o spoločné teleso týchto dvoch súdnych inšancií. Preto navrhované doplnenie právnej úpravy vyrieši zdanlivý nesúlad § 18 ods. 1 novelizovaného zákona a § 11 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku.

Kompetenčný senát najvyššieho súdu nie je jediným senátom, ktorý má odlišný počet sudcov ako je upravený v prvej a druhej vete § 18 ods. 1. Okrem toho existuje tzv. veľký senát najvyššieho súdu (§ 48 Civilného sporového poriadku). V tomto prípade však ide o teleso výlučne spojené s najvyšším súdom. V prípade veľkého senátu je namieste zotrvať na pravidle, že tento senát má mať nepárny počet členov.

K bodu 4 (§ 24b)

Úprava zloženia disciplinárnych senátov vrátane odvolacích senátov sa v novej podobe presúva do zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v znení zákona č. 40/2024 Z. z. Vzhľadom na to sa preto vypúšťa úprava týkajúca sa odvolacích disciplinárnych senátov v § 24b, pričom § 24b sa rozširuje po vzore súčasnej tretej vety o odkaz na osobitný predpis, ktorý upravuje zloženie disciplinárnych senátov najvyššieho správneho súdu.

Okrem toho sa v § 24b vykonáva obdobná zmena ako je uvedené v bode 3; k tomu pozri odôvodnenie predchádzajúceho novelizačného bodu.

K bodu 5 (§ 51b)

V platnom znení § 51b je upravená možnosť vytvorenia obvodu pracoviska v rámci obvodu súdu pre vybavovanie niektorej z hlavných agend súdu, ktorými sú agendy uvedené v § 3 ods. 5 zákona 757/2004 Z. z. . Zámer tejto úpravy je priblíženie súdu a tým aj spravodlivosti účastníkom konania. Podmienkou pre vytvorenie obvodu pracoviska súdu je, že na vybavovanie konkrétnej hlavnej agendy sú na súde vytvorené aspoň tri senáty alebo jej vybavovaním sú poverení aspoň traja samosudcovia, pričom musí ísť o senáty, resp. samosudcov, ktorý vybavujú výlučne jednu hlavnú agendu. V rámci navrhovanej právnej úpravy sa reaguje na požiadavky aplikačnej praxe, navrhované zníženie počtu potrebných senátov resp. počtu samosudcov v prípade vytvorenia obvodu pracoviska súdu v rámci obvodu súdu zodpovedá aktuálnym potrebám.

K bodom 6 až 9 (§ 84, § 85, § 87 a § 88.ods 1)

Zákonom č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvodmi súdov bol zriadený Mestský súd Košice. Z hľadiska jeho správy zákonodarcu navodil stav, kedy tento súd ako jediný okresný súd nie je z rozpočtového hľadiska zaradený do pôsobnosti nadriadeného krajského súdu. Ani mestské sudy v Bratislave nie sú organizované týmto spôsobom. Navrhuje sa preto odstrániť tento právny stav a podriaďiť v rozpočtovej oblasti Mestský súd Košice pôsobnosti Krajského súdu v Košiciach.

K bodu 10

Z dôvodu aktualizácie sa upravuje znenie a odkaz na poznámku pod čiarou v § 90.

K čl. IV

(zákon č. 432/2021 Z. z.)

K bodu 1 (§ 5 ods. 1)

Navrhuje sa nové zloženie disciplinárnych senátov, a to aj s ohľadom na zavedenie zásady plného odvolacieho systému.

Podľa novej právnej úpravy bude prvostupňový disciplinárny senát trojčlenný, pričom päťčlenný senát bude rozhodovať o odvolaní. Tým sa právna úprava disciplinárneho konania približuje všeobecnej úprave prvostupňových a druhostupňových senátov najvyšších súdov; k tomu pozri § 18 ods. 1 a § 24b zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zloženie disciplinárnych senátov bude po novom pozostávať z predsedu disciplinárneho senátu, členov disciplinárneho senátu (ktorými sú sudcovia Najvyššieho správneho súdu a sudcovia všeobecných súdov alebo správnych súdov) a prísediach. Pomer sudcov a prísediach bude 2:1 v prvostupňovom senáte a 3:2 v odvolacom senáte, resp. v prípade vedenia disciplinárneho konania voči sudcovi v pomere 4:1.

K bodu 2

Ide o legislatívno-technickú úpravu súvisiacu s nahradením pojmu „sudca disciplinárneho súdu“ pojmom „člen disciplinárneho senátu“.

K bodu 3 (§ 5 ods. 4)

Navrhované doplnenie právneho úpravy rozptyľuje pochybnosti o tom, či prísediach môže referovať príslušnú kauzu v rámci senátneho rozhodovania. Vzhľadom na to, že prísediaci má rovnaké práva a povinnosti ako člen disciplinárneho senátu, tak niet dôvodu na to, aby nemohol zároveň vykonáva funkciu spravodajcu.

K bodu 4 (§ 6 ods. 1)

V návrhu ustanovenia sa predlžuje obdobie, po ktorom musí dôjsť k obmene zloženia disciplinárnych senátov, čím sa zabezpečuje vyššia miera stability disciplinárnych senátov.

Súčasne sa vykonáva legislatívno-technická úprava súvisiaca s nahradením pojmu „sudca disciplinárneho súdu“ pojmom „člen disciplinárneho senátu“.

K bodu 5 (§ 6 ods. 2)

V súvislosti so zmenami v zložení disciplinárnych senátov a úpravou § 8, ktorý ustanovuje, že členom disciplinárneho senátu môže byť aj sudca z radov sudcov všeobecných súdov, je potrebné upraviť znenie § 6 ods. 2 a doplniť ho spôsob vytvorenie databázy členov disciplinárnych senátov z radov sudcov všeobecných súdov, ktorí boli zvolení podľa § 8 ods. 2.

K bodu 6 (§ 6 ods. 3)

Ide o legislatívno-technickú zmenu v nadväznosti na vloženie nového znenia § 8; sa vykonáva sa aktualizácia vnútorného odkazu v § 6 ods. 3.

K bodu 7 (§ 6 ods. 4)

Právna úprava náhodného výberu prísediach sa presúva do § 6 ods. 2 a bude po novom spoločná aj pre výber členov disciplinárneho senátu podľa § 8 ods. 2. Preto sa zjednodušuje doterajší text § 6 ods. 4, ktorý už po novom nerieši náhodný výber, ale len otázku určenia databázy, v ktorej sa náhodný výber vykonáva.

K bodu 8 [§ 7 písm. d)]

Význam disciplinárneho konania, ako aj zavedenie úplného dvojinštančného disciplinárneho konania svedčí o dôležitosti výkonu spravodlivosti v prípade disciplinárnej zodpovednosti osoby, voči ktorej je disciplinárne konanie vedené. Aj z tohto dôvodu sa navrhuje, aby disciplinárne senáty a odvolacie senáty boli vytvárané z osôb, ktoré disponujú dostatočnými odbornými znalosťami, teoretickými vedomosťami a skúsenosťami z dlhoročného rozhodovania.

Na tento účel sa preto navrhuje v prípade sudcov určených za predsedov a členov disciplinárneho senátu, aby sa vyžadovala podmienka výkonu funkcie sudcu v trvaní 10 rokov. Výkonom funkcie v tomto prípade treba rozumieť výkon tejto funkcie na ktoromkoľvek súde, či už ide o súd všeobecného súdnictva, tak aj o súd správneho súdnictva. Na tento účel sa dopĺňa právna úprava v § 7 a 8.

Vyššie uvedená podmienka sa bude uplatňovať aj v prípade prísediach, ktorými sú prokurátori, súdni exekútori a notári. Aj v ich prípade sa bude vyžadovať výkon funkcie prokurátora, resp. exekučnej alebo notárskej činnosti, v trvaní 10 rokov. Tomuto účelu je podriadená zmena § 10. Prísediaci podľa § 10 ods. 4, t.j. prísediaci, ktorí nie sú sudcami, prokurátormi, exekútormi alebo notármi, už podmienku aspoň 10 ročnej právnickej praxe majú ukotvenú v § 10 ods. 4 písm. g).

K bodu 9 (§ 8)

Vzhľadom na zloženie disciplinárnych senátov v súlade s navrhovaným znením § 5 ods. 1 a 2, ktoré budú po novom pozostávať z predsedu disciplinárneho senátu, členov disciplinárneho senátu (sudcovia najvyššieho správneho súdu a sudcovia všeobecných súdov a správnych súdov) a prísediach sa nanovo upravuje v § 8 ods. 3 až 4 aj mechanizmus výberu členov disciplinárneho senátu z novej databázy členov disciplinárneho senátu. Táto databáza bude pozostávať zo sudcov všeobecných súdov a správnych súdov zvolených Súdnou radou Slovenskej republiky.

V novom odseku 2 sa vymedzujú podmienky ustanovenia sudcu za člena disciplinárneho senátu. Zámerom predkladateľa je, aby prísediach boli iní sudcovia ako sudcovia Najvyššieho správneho súdu; sudca tohto súdu je v konečnom dôsledku predsedom disciplinárneho senátu. Zabezpečí sa tak vyššia miera zastúpenia celej súdnej sústavy v disciplinárnom konaní. Tomu je podriadená dikcia podmienky v písmene a). Podmienky podľa písmen b) až d) kopírujú podmienky podľa § 7, pričom v písmene e) sa navrhuje uplatňovať podmienku trvania výkonu funkcie sudcu (10 rokov).

Právna úprava je zameraná ako na prvostupňové, tak aj odvolacie disciplinárne senáty, pričom variuje podľa toho, kto je disciplinárne obvineným. Koncepcne je právna úprava nastavená tak, že v prvostupňový senát je vždy rovnaký. Zastúpený je predseda, ktorý sudca najvyššieho správneho súdu, sudca z radov sudcov okrem sudcov najvyššieho správneho súdu a jeden prísediaci z databázy prísediach kreovanej Súdnou radou Slovenskej republiky (nesudcovia), pričom ďalšími prísediach sú osoby reprezentujúce ten stav, ktorého člen je disciplinárne obvineným.

V prípade odvolacieho disciplinárneho senátu, ktorý bude mať päť členov ak je disciplinárne obvineným sudca, bude zloženie senátu rovnaké v tom, že predseda je sudca najvyššieho správneho súdu, avšak senát bude tvoriť aj jeden sudca najvyššieho správneho súdu ako člen senátu, dvaja členovia senátu z radov sudcov okrem sudcov najvyššieho správneho súdu a jeden prísediaci, ktorý môže byť advokát alebo akademik. Podobné zloženie platí aj pre iné profesie. V prípade prokurátora v odvolacom senáte bude predseda opäť sudca najvyššieho správneho súdu, pričom ďalšími členmi sú jeden sudca najvyššieho správneho súdu, jeden sudca z radov sudcov okrem sudcu najvyššieho správneho súdu a dvaja prísediaci, ktorí sú prokurátori. Pri zložení odvolacieho senátu pre exekútora je systém rovnaký, podobne je to aj pri notárovi, len dvaja prísediaci budú buď notári alebo exekútori.

K bodu 10 (§ 9 ods. 4)

Navrhovaná právna úprava sa zameriava na situáciu, keď ani v jednej databáze nebudú k dispozícii aspoň traja prísediaci. Podľa súčasného právneho stavu platí, že disciplinárne konanie môže vykonať disciplinárny senát aj bez prítomnosti prísediach. Navrhovaná úprava

predpokladá, že v takýchto prípadoch disciplinárne konanie vykonajú sudcovia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky. Táto zmena predstavuje úpravu, ktorá súvisí s nahradením pojmu „sudca disciplinárneho senátu“ pojmom „člen disciplinárneho senátu“.

K bodom 11 až 13

Pozri odôvodnenie k bodu 8.

K bodu 14 (§ 10 ods. 6)

Navrhuje sa predĺžiť dĺžka funkčného obdobia prísediacich menovaných na obdobie troch rokov na obdobie piatich rokov. Dôvodom pre túto zmenu je skutočnosť, že tri roky sú celkom krátky čas pre zabezpečenia pozitívneho vplyvu na rozhodovaciu činnosť v disciplinárnych konaniach. Aj v tomto prípade je účelom navrhovanej právnej úpravy vytvoriť priaznivé podmienky pre prácu prísediacich disciplinárneho senátu a ich rozhodovanie. Predĺženie funkčného obdobia prísediacich, po ktorom má nasledovať pravidelná obmena personálneho zloženia databáz prísediacich, je kľúčové z hľadiska zabezpečenia predpokladov „nezávislého a nestranného“ súdu.“ Súčasne sa touto úpravou sleduje zjednotenie dĺžky funkčného obdobia členov disciplinárnych senátov s dĺžkou funkčného obdobia prísediacich.

K bodom 15 a 16

Ide o legislatívno-technickú úpravu súvisiacu s nahradením pojmu „sudca disciplinárneho súdu“ pojmom „člen disciplinárneho senátu“.

K bodom 17 a 18 (§ 11 ods. 2 a 4)

V návrhu sa dopĺňajú dôvody zániku funkcie člena disciplinárneho senátu, ktorý je sudcom všeobecného súdu, s výnimkou dôvodov definovaných v § 8 ods. 1, a to v súvislosti so zabezpečením súladu s novou legislatívnou úpravou znenia § 8 ods. 2.

K bodu 19 (§ 12 ods. 1)

Ide o formálno-právnu úpravu potvrdzujú uplatňovanie náhodného pridelovania odvolaní odvolacím disciplinárnym senátom v disciplinárnom konaní.

K bodu 20 [§ 15 písm. b)]

V § 15 disciplinárneho súdneho poriadku sa taxatívne vymenúvajú oprávnené subjekty s návrhovou legitimáciou podať disciplinárny návrh na sudcu. Písmeno b) oprávňuje predsedu súdnej rady podať disciplinárny návrh proti sudcovi.

Návrhové subjekty uvedené v § 15 sa v rámci legislatívnych zmien menili. Schválením zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa do § 120 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov doplnila súdna rada ako oprávnený subjekt podať disciplinárny návrh. Zákomom č. 33/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 1. mája 2011 bola súdna rada z oprávnených subjektov vypustená. Ako dôvod bolo uvedené, že vzhľadom na kompetencie súdnej rady vytvárať disciplinárne senáty, súčasne

iniciovať disciplinárne konanie proti sudcovi, ako aj rozhodovať o zrušení dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu, nie je žiaduce spojenie postavenia súdnej rady ako subjektu, ktorý vytvára disciplinárne senáty (*de facto* je sudcom) a ako žalobcu. Z uvedených dôvodov sa preto odňalo súdnej rade oprávnenie podávať disciplinárny návrh.

S účinnosťou od 1. septembra 2014 sa zákonom č. 195/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, rozšírili oprávnené subjekty o predsedu súdnej rady.

Kompetencia predsedu súdnej rady podať disciplinárny návrh bola zachovaná aj po prijatí disciplinárneho súdneho poriadku.

Vzhľadom na skutočnosť, že súdna rada už nie je kreačným orgánom pre disciplinárne senáty, ako aj na zrušenie jej dohľadovej právomoci nad činnosťou disciplinárnych senátov Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, došlo k zániku právnej prekážky stretu tzv. „sudcu a žalobcu“ v jednom subjekte. Tým sa vytvoril priestor na vrátenie návrhovej kompetencie súdnej rade ako orgánu sudcovskej legitimacy, ktorý je zodpovedný za plnenie úloh verejnej kontroly [čl. 141a ods. 6 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky] ako aj za dohľad nad spĺňaním predpokladov sudcovskej spôsobilosti sudcov [čl. 141a ods. 6 písm. h) Ústavy Slovenskej republiky] a zároveň za dohľad vo veciach majetkových pomerov sudcov [čl. 141a ods. 6 písm. i) Ústavy Slovenskej republiky]. Navrhovaná právna úprava v plnom rozsahu rešpektuje ústavnú úpravu. Tieto kompetencie vykonáva súdna rada ako kolektívny orgán a preto je žiaduce, aby oprávnenie na podanie disciplinárneho návrhu bolo zverené priamo súdnej rade, ktorá by nahradila súčasné oprávnenie predsedu súdnej rady, čím by sa odstránila procesná dvojkoľajnosť pri rozhodovaní o podaní disciplinárneho návrhu.

K bodu 21 (§ 23 ods. 2)

Ide o zmenu vyvolanú zmenou návrhovej legitimácie z predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky na Súdnu radu Slovenskej republiky.

K bodom 22 až 24

Ide o legislatívno-technickú úpravu súvisiacu s nahradením pojmu „sudca disciplinárneho súdu“ pojmom „člen disciplinárneho senátu“.

K bodom 25 a 26 [§ 26 ods. 1 písm. d) a § 27 ods. 5]

V ustanovení § 26 ods. 1 písm. d) sa mení dôvod zastavenia disciplinárneho konania a to tak, že vzdanie sa funkcie disciplinárne obvineným alebo jeho odvolanie z funkcie nemôže byť dôvodom prerušenia disciplinárneho konania, ale naopak, musí byť dôvodom na zastavenie disciplinárneho konania, a to bez nariadenia ústneho pojednávania (§ 26). V opačnom prípade nemusí byť disciplinárne konanie právoplatne ukončené dlhé obdobie, pričom členovia disciplinárneho senátu, okrem poberania odmeny či funkčného príplatku za výkon funkcie prísediaceho disciplinárneho senátu nemajú možnosť sa znovu uchádzať o členstvo v disciplinárnom senáte.

K bodu 27

Ide o legislatívno-technickú úpravu súvisiacu s nahradením pojmu „sudca disciplinárneho súdu“ pojmom „člen disciplinárneho senátu“.

K bodu 28 (§ 37 ods. 1)

Upravuje sa systém odvolacieho konania proti disciplinárnemu rozhodnutiu a to tak, že sa právna úprava nebude obmedzovať na možnosť podania odvolania len v prípade rozhodnutia, ktorým sa ukladá najprísnejšia sankcia a to odvolanie z funkcie sudcu, zbavenie funkcie prokurátora, zbavenie výkonu funkcie súdneho exekútora alebo notára úradu. Javí sa ako účelné upraviť použitie účinného opravného prostriedku disciplinárne obvineným aj voči rozhodnutiu, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania disciplinárneho previnenia a súčasne mu bolo uložené iné disciplinárne opatrenie ako zbavenie funkcie. Taktiež sa navrhuje, aby odvolanie proti disciplinárnemu rozhodnutiu mal k dispozícii aj navrhovateľ, a to v tom prípade, ak disciplinárny senát nevyhoví jeho návrhu a neuloží disciplinárne opatrenie, čím sa docieli potrebná rovnosť zbraní v disciplinárnom konaní.

K bodu 29 (§ 45 ods. 3)

V nadväznosti na zavedenie podmienky 10 ročnej praxe v príslušnej funkcii ako podmienky pre zaradenie do disciplinárneho senátu sa navrhuje v prípade funkcie sudcu a funkcie prokurátora vzájomné započítanie praxe v týchto funkciách.

K bodu 30 (§ 47b a 47c)

Navrhované prechodné ustanovenia riešia dva okruhy otázok.

V § 47b touto otázkou je vytvorenie novej databázy členov disciplinárnych senátov zo sudcov všeobecných súdov a súdov správneho súdnictva, z ktorej sa pre potreby disciplinárneho konania bude generovať určený počet členov disciplinárnych senátov. Účinnosť tohto prechodného ustanovenia je skoršia ako termín účinnosti tých ustanovení zákona, prostredníctvom ktorých dôjde k uplatňovaniu novej právnej úpravy pri prideliťovaní nových disciplinárnych návrhov. Skoršia účinnosť má vytvoriť dostatočný časový úsek pre súdnu radu, aby zvolila potrebný počet členov disciplinárnych senátov.

V § 47c sa rieši kolízia pôvodnej a novej úpravy zloženia disciplinárnych senátov z procesného hľadiska, a to štandardným spôsobom, ktorý predpokladá, že prebiehajúce disciplinárne konania sa dokončia podľa doterajších predpisov, a teda že ich dokončia senáty v pôvodnom zložení, či už ide o prvostupňové konanie (odsek 1) alebo konanie o odvolaní podanom podľa doterajších predpisov (odsek 2). Predkladateľ vychádza z predpokladu, že zachovanie pôvodných formácií senátov prispeje k rýchlejšiemu skončeniu disciplinárneho konania, ale najmä toto riešenie dôsledne rešpektuje ústavnú zásadu neodnateľnosti veci zákonnému sudcovi.

V odseku 3 sa rieši procesná situácia, kedy pred účinnosťou zákona rozhodol disciplinárny súd v prvom stupni, pričom k dňu účinnosti zákona nie je toto rozhodnutie právoplatné, či už z dôvodu, že bolo verejne vyhlásené, ale nedošlo ku dňu účinnosti zákona k jeho písomnému vyhotoveniu a expedovaniu, alebo je predmetom doručovania. Je zrejmé, že zavedením plnej apelačnej zásady vzniká právo podať odvolanie na strane účastníkov

disciplinárneho konania. Na tento účel sa preto navrhuje právna úprava, ktorá jednoznačným spôsobom upraví plynutie lehoty na podanie odvolania.

V odseku 4 sa rieši otázka disciplinárnych konaní, ktoré boli prerušené podľa doterajšieho § 27 ods. 5. Podľa novej právnej úpravy je zánik funkcie disciplinárne stíhanej osoby dôvodom pre zastavenia disciplinárneho konania. Na základe prechodného ustanovenia v odseku 4 preto dôjde k zastaveniu takto prerušených disciplinárnych konaní.

V rámci prechodných ustanovení v odseku 5 a 6 sa výslovne stanovuje aj to, kedy presne dochádza k zániku funkcie prísediaceho z radov prokurátorov, súdnych exekútorov a notárov v jednotlivých databázach, ktorí k dňu účinnosti navrhovanej právnej úpravy nebudú spĺňať novú podmienku – vykonávanie funkcie prokurátora, súdneho exekútora alebo notára najmenej desať rokov. Funkčné obdobie prísediaceho zaradeného do príslušnej databázy k 1. februáru 2026 sa skončí uplynutím jeho funkčného obdobia v súlade s doterajšími predpismi.

K čl. V *(účinnosť)*

Navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť 1. novembra 2025, ale len v tých častiach, ktoré sú potrebné pre vytvorenie novej databázy členov disciplinárnych senátov, do ktorej budú zaradení sudcovia všeobecných súdov a súdov správneho súdnictva, ktorý zvolí súdna rada. Vytvorí sa tak dostatočný časový priestor na to, aby súdna rada zvolila potrebný počet prísediacich. Právna úprava statusových otázok sudcov, u ktorej sa nepredpokladá vplyv na štátny rozpočet, resp. podstatná časť návrhu zákona nadobudne účinnosť 1. januára 2026. K 1. februáru 2026 nadobudne účinnosť právna úprava nového zloženia disciplinárnych senátov.